

Pietisten.

Namnet Pietist kommer af ett Latinsk ord, Pietas, gudsaktighet.

N:o 12.

December 1860.

19 Årg.

Epistelen till de Romare.

Cap. 3: 23—31.

23. Ty här är ingen åtskilnad: allesamman äro de syndare och hafwa intet berömma sig af för Gud; (24) och warða rättfärdige utan förskyllan, af Hans nåd, genom den förlossning som i Christo Jesu stedd är.

Här är ingen åtskilnad. Dessa ord äro för alla människor underliga, för somliga mycket skötande, för andra mycket tröstliga. Apostelen gifwer här stäl och grund för det två gånger upprepade ordet "alla". Han hade sagt: "Guds rättfärdighet kommer till alla och öfver alla dem som tro"; och nu tillägger han: ty här är ingen åtskilnad: *) allesammans äro syndare och allesamman warða utan förskyllan rättfärdiga, när de tro på Christum. Utåi begge dessa afseenden, neml. både vår dom inför Guds lag och vår tillgång till Guds rättfärdighet, är ingen åtskilnad emellan annars olika människor (Jemsf. v. 29, 30; Cap. 10: 12). Detta är juist hwad Apostelen, i de två första Capitlen och förra hälften af detta 3:dje, utförligt bewisat. Och här upprepar han åter i korta ord orsaken härtill — och orsaken är denna:

Allesamman äro de syndare — eller bultastligen: Alla hafwa syndat. Och så snart man har syndat, så är man genast af lagen dömd, genast under domen ibland dödsfångarna, utan öfseende på syndernas mängd — såsom wi förut sett i de orden: "Förkannad är hwar och en som icke fullkomnar allt etc" (Gal.

*) Detta tillägg utgör ock i vår sw. Bibel slutet af v. 22. Andra åter hafwa det så, som wi här satt det. Versindelningen är fri, efter den icke är gjord af Apostlarna; och här blifwa mening och sammanhang alldeles oförändrade.

3: 10). Och då Apostelen förut i vårt Capitel äfwen ur Skriften bewisat, att "den är icke till, som rättfärdig är, icke till en"; så följer, att wi alle, utan undantag, äro inför lagens dom förbannade. Häruti äro wi då alla lika; "här är ingen åtskillnad: alla hafwa syndat".

Och hafwa intet berömma oss af för Gud. Dessa ord äro i grundtexten mycket mörka, men efter de grundligaste forklaringar lyda de egentligen så: "och fattas Guds ära", d. ä. ära inför Gud — att således meningen är den, som vår Bibel uttrycker: "och hafwa intet att berömma sig af för Gud" *). Ära eller berömmelse inför Gud kan endast winnas genom en fullkomlig uppfyllelse af Hans lag. Då nu ingen kan framvisa en sådan, så går han och miste om priset, så blir han, såsom oss är sagdt, inför lagen dömd såsom en öfwerträdare. Häruti äro alla människor lika. Hvad således vår egen wärdighet inför Gud angår, så blifwer det såsom Apostelen säger: Här är ingen åtskillnad.

Men detta är dock något mycket besynnerligt, något, som ingen människa tycker sig finna i verkligheten. Den ene tycker sig bestämdt wara bättre än många andra, kanske bättre än alla andra, då förtjusningen är mycket stor; och den andre tycker sig inför Gud bestämdt wara sämre än den andra, och kan derföre icke finna dessa ord sanna. Ja, en och samma människa kan upplefwa tider af båda dessa motsatta tycken om sig sjelf. Den ena tiden tyckte hon, att detta språk war rentaf försmädligt, groft och gålet, emedan hon wiste med sig, huru hon med stor möda försakade synder, som hela werlden fritt öfwade, huru hon i många år lämpat och arbetat, under användande af alla nådens medel, att emotstå och försaka all ogudaktighet. Skulle hon dock nu dömas lika med dem, som lefde fritt i alla synder och laster? Detta war henne orimligt och i hög grad förargligt taladt, så att hon blott wille swara: då hade det warit bättre, om jag lefwat fri i synden, såsom andra, efter det till slut är ingen åtskillnad. Hvarföre skulle jag då försaka syndens lustar? Nej, då wore det bäst, att lefwa fritt efter köttet. — Så knorra ju alltid werkelgomm emot denna besynnerliga Guds dom (Luc. 15: 28, 29, 30; Matth. 20: 11, 12. — Men då samma människa genom Guds nåd blif-

*) Gr.-textens ord, *hystereistai*, "fattas", betyder egentligen, att uti löpande blifwa efter. Nu säger Apostelen i Cap. 9, om det folk, som framför andra egde alla nådens medel, neml. Judarna, att de hade "farit efter rättfärdigheten, men dock icke kommit till rättfärdigheten" (v. 31), de hade i sitt löpande och sträfwande att förwärfwa Guds bifall kommit till korta. Sådant antyder ordet i gr.-texten. — Och att orden *doxa* i Thén, Guds ära, här måste tagas för den ära, Gud gifwer, icke dels intet för språkbruket främmande, dels ock för sammanhanget här alldeles nödwändigt. (Se v. 27.)

vit grundligare värdet och börjat icke blott se på yttre gerningar, utan och kämpa emot hjertats ondskas, emot hvarje egenfär tanke, hvarje känsla af kall sinnighet emot Gud eller nästan, m. m. och vill hvarje ögonblick vara helig inför Guds ansigte; och då hon vid Christi kors skadat sin oändliga förbindelse, att älska och prisas en sådan kärlek som der blöder och dörr — o, då kan en sådan tid komma, att hon på fullt allvar tyder, det ingen människa kan vara så genomförderlig som hon, så full af ondskas, strömteri, kall sinnighet, ostadighet, hjertats hårdhet och allt hvar ondt kan nämnas. Då säger hon i en motsatt mening: det är orimligt, att icke här skulle vara någon åtskillnad; jag känner ju, att jag är så full af allt ondt, att ingen människa kan vara så som jag.

Men huru skall man dock egentligen förstå detta? Ty utan afseende på våra tycken om oss själva, och om det äfven är gifvet, att ingen är utan synd, så är det ju dock något orimligt, att här icke skulle vara någon "åtskillnad", då vi ju se med ögonen, att skillnaden är tvärtom ganska stor, i det den ene lever fri i all synd och den andre förer hvar dag ett waksamt lewne? — Svar: Märk väl på sammanhanget, på hvar som är i fråga. Här talas ju öfwerallt endast om rättfärdighet inför Gud, om "berömmelse" i fråga om salighetens förwärfwande. Det är endast i den frågan, som all åtskillnad på mer eller mindre synder upphör. Är det åter fråga om det som beror af våra gerningar, neml. olika grader i salighet eller förbömmelse, då säger Skriften uttryckligt, att det skall warda åtskillnad, då talas det om "drägligare" och odrägligare, och å andra sidan, att "den ena stjernan skall öfvergå den andra i klarhet" (Dan. 12: 3; 1 Cor. 15: 41; Matth. 11: 21—24); men så snart fråga är om rättfärdighet och berömmelse inför Gud, såsom här (v. 23, 27; Cap. 4: 2), då är det genast "ingen åtskillnad", ty då förslår ingen människas gerningar, då äro wi alla så långt ifrån rättfärdighet, att all skillnad derigenom försvinner. Se här en liknelse^{*)}: Om wi tala om ofemnheter på jorden, så måste wi alltid säga, att mellan de höga bergens spetsar och dalarnas djup är stort afstånd; men så snart wi tala om jordens afstånd ifrån solen, så taga wi icke mer dessa ofemnheter på jorden i beräkning; då säga wi icke: från solen till bergspetsarna är så och så långt, och från solen till dalarnas djup så och så långt, utan wi säga: afståndet är så ofantligt, att dessa ofemnheter på jorden göra ingenting åt saken — "här är ingen åtskillnad". Således, här nere inför människor är visserligen stor olikhet uti synder och fromhet; men då den bästa är så oändligt långt ifrån rättfärdigheten, så liksom det inför Herren och i afseende på wärdighet till himmelen ingen åtskillnad. — Om uti ett fängelse, der en hop dödsfångar äro förwarade, hwilka allesammans äro banditer, mördare

^{*)} Af Doctor Chalmers öfwer detta språk.

och rånare, dessa skulle börja att twisla om hwilken af dem som wore wärdigare till en äreplats hos konungen, så skulle wi säga: I ären allesammans wärda blott af rättfärdigheten; här är ingen åtskillnad. Just så är det, när wi tala om våra företrädere i rättfärdighet inför Gud. Wi äro allesammans stora brottsoffringar, som alla dagar bräta mot Guds högsta bud. De mest allwarliga och helgade Christna måste ju alla dagar bedja om förlåtelse och lämna sig wärda endast Guds wrede, om Han skulle döma dem efter sin lag. Wist finnes det sådana, som tycka sig wara något widå bättre, som inbilla sig att de genom nådens medel, genom mycken bönn, tro, waksamhet och allwarlighet hafwa kommit derhän, att de icke böra liknas wid andra ströpliga Christna, utan äro såsom ett särskildt heligt släkte, äfwen i sig själfwa; men dessa äro alltid af tjuvarn bedragne; ty om de wore nyktere och waksame, så skulle de ju känna hwad den helige David kände, då han bad: "Herre, gaa icke till doms med din tjenare; ty för dig är ingen lefwande rättfärdig". Och tala wi om de domwända menniskor, så äro äfwen deras bästa gerningar blott synd och ströfver, efter deras hjertan icke stå wäl med Herren i tro och kärlek. Huru stor skillnaden eljest än kan wara, antingen de äro moraliska, ädla och ärbara medlemmar af samhället, hwilka samwettighaunt iakttaga sina yttre pligter, till och med hafwa nit om Gud, ehuru icke wiðligen, utan fara efter att upprätta sin egen rättfärdighet, eller de äro fränka bespottare, som lefwa fritt i alla möjliga synder och laster; de stå begge under samma Guds dom (Gal. 3: 10) och behöfwa begge samma nåd, såsom den ock står dem begge lika till buds och skänkes dem alla lika fritt, när de söla den wid Christi fötter. Såsom en gammal Guds man sjungit:

Högsta dygd och ärbarhet,
Som för syndens utbrott wämsjar,
Och den gröfsta gudlöshet,
Som ej största äga tämjar,
Skola ändtligt lika både
Frälsas bli af blotta nåde.

Den som mer än tjugu år
Under Moses äga sutit
Och mång' bitter bättringstär
Uppå magra kinder gjutit,
Måste i sin otro lida
Röswarn frälsas wid hans sida.

En som många böcker läst,
Nog försarit, mycket strifwit;
En som är wid pålen fast
Och från äran dömdes blifwit,
Skola lika uola både
Följas åt att be om nåde.

En som båd' med werl och wi
Sig på Herrens barn förspadat;
En som Jesu klena bjord
Mången förmån har tillstundat,
Skola syndare först heljas,
Se'n af idel nåde frälsas.

Och warða rättfärdige utan förstyllan, af Hans nåd, genom den förlofning, som i Christo Jesu skedd är. Såsom de alla äro lika owärdige syndare, så warða de ock alla lika oförskylldt beundade och rättfärdiggjorde. Här är ingen åtskillnad. Högstlöfswadt ware Herrens namn! De största syndare warða rättfärdiga.

färdige, blott genom den förlossning, som i Christo fädd är. Prisadt ware Hans namn!

Rättfärdige — egentl. efter gr.-texten rättfärdiggjorde. Hvad Apostelen menar med ordet rättfärdiggjord, kan man se af Cap. 8: 33, der han antyder, att den som är rättfärdiggjord, icke kunde "åläggas"; det är en oantastlig person, åt hvilken man intet ondt säge — neml. inför Gud är hon så rättfärdig och ostrafflig. Apostelen säger: "Hvilken vill ålaga dem, som Gud hafver utkorat? Gud är den som rättfärdigar". Rättfärdiggjord eller rättfärdigad kallas neml. i allmänhet den, som inför domstol blifvit förklarad fri från all skuld eller delaktighet i den sak, man velat påbörda honom. En sådan doms-handling är rättfärdiggörelsen. Den som är af Gud rättfärdiggjord, är så alldeles från all skuld inför lagen frisagd, som om han i alla sina lifsdagar aldrig gjort det minsta ondt, eller såsom om aldrig någon synd funnits i hela hans wäsende — han blifwer egentligen dömd så, som om han wore Kristus, d. ä. så helig, ren och fullkomlig, som Kristus war. Vi wete ju hemligheten — rättfärdiggörelsens hemlighet är den, att det är Christi rättfärdighet, som så tillignas syndaren, som dennes synder med hela werldens, tillignades Kristus; enligt det dyra språket: "Den der af ingen synd wiste, Honom hafwer Han för oss gjort till synd; på det wi skulle warda Guds rättfärdighet genom Honom" (2 Cor. 4: 21).

Utan förstyllan. En sådan rättfärdiggörelse, säger Apostelen, tillkommer alla troende "utan förstyllan". Gr.-textens ord betyder för intet, eller egentl. till skänks. O, ett dyrbart ord! Vi warda rättfärdige för intet — till skänks. — En "Guds gifwa är det ewiga lifwet". — Likasom Gud skapade oss och gaf oss tillwaro, utan att wi ens hade bedt Honom derom; lika frut och oförskyladt skall Han oss gifwa oss det ewiga lifwet. Drödet doreån, till skänks, för intet, förekommer ofta i Skriften uti denna lifsfråga, om vår frälsning. Kristus säger: "Jag skall gifwa honom, som törstar, af lifwets wattens källa för intet" (Uppb. 21: 6). Och åter: "Den der törstar, han komme, och den der will, han tage lifwets watten för intet" (22: 17). Så säger oss Herrens Ande redan hos Profeten: "Nu wäl, alle I som törstige ären, kommer hit till watten; och I, som icke penningar hafwen, kommer hit . . . och köper utan penningar och för intet både win och mjölk" (Es. 55: 1). För intet, utan penningar och för intet utan betalning och utan att Gud räknar på någon framtida godtgörelse — så talar Skriften om vår benådning. Då du är alldeles utfattig på allt godt, så att du har intet af allt det du borde hafwa, ingen riktig ånger, bön, bättrings-omsorg, icke ens en riktig allwarlig wilja, utan med allt det stora elände derjemte är lättfunnig, säker, hård (efter din naturen) och full med all hjertats ogudaktighet: huru kan Gud då wara dig nådig, menar du. Det är orimligt. Ja, sammetligen:

icke sker det för din egen värdighet. Vist har en annan nödgats träda fram för dig. Här du nåd "för intet", så sker det dock icke för intet. Du har kostat en annan ganska mycket. Men därför skall det nu intet kosta dig, utan du skall nu få "utan penningar och för intet" — "på det du skall tänka derpå och tåmas" och i salig blygsel icke kunna låta bli att älska och prisfa Gonom, som sådant gjort.

Äf Hans nåd. — Guds nåd. — Detta är den första grund-orsaken och den egentliga källan, hvarifrån allt härflutit, hvad Gud någonsin gjort för vår salighet och ännu dagligen gör. Det är Guds nåd, Guds eget väsendes fria nåd och faderliga hjertelag. Så älskade Gud werlden. Man kan ingen annan orsak uppleta, än blott Guds egen fria och ewiga kärlek. "Gud gör allting för sin egen skull". Ingen godhet hos menniskan, ingen ånger, ingen bön har bewekt Gud till det Han gjort. "Men Gud, som är rik i barmhertigheten, för sin stora kärleks skull, dermed Han oss älskat hafwer, den tid wi ännu döde woro i synderna" (Eph. 2:), "den tid wi ännu woro owänner" (Rom. 5:), ja, "före än werldens grund laggd war", "utwalde Han oss i Christo och förutbestämde oss till sina barn" — "efter sin wiljas goda behag" — "efter Hans uppsåt, som allting werkar efter sin egen wiljas råd" (Eph. 1:). Sådana ord talar Skriften om Gud. Och sådant ligger i ordet: **Äf Hans nåd.**

Men då den Gudomliga rättwisan icke kunde tillåta att en syndare blef salig med mindre, än att den kränkta lagen först erhållit sin fulla rätt och ära; så måste den Gudomliga nåden upptänka ett sätt och medel, hvarigenom både lagens ära och syndares frälsning kunde förenas. Detta sätt och medel är det som Apostelen nu omtalar:

Genom den förlofning, som i Christo Jesu skedd är. Ordagranut: **Genom friföpnningen i Christo Jesu.** Ordet apolytrosis, friföpnning, återlösnings, brukades egentligen om frifångars eller slafwars friföpnande för en öfwerenskommen lösepennning eller köpesumma. Och ett sådant ord begagnas i Skriften om vår återlösnings genom Christum. Då höra wi huru det stod till. Men då höra wi oå, hvad vår Herre Kristus gjorde. Menniskan hade rest sig upp emot Gud, men oå derigenom fallit under Hans heliga wrede, och under domen af Hans lag; men af sin oändliga barmhertighet hade Gud satt sin egen Son i de skyldigas ställe och öfwerfört på Sonom det straff, hwartill de woro dömda, att Han skulle lida och dö för deras synder — "den rättfärdige för de orättfärdiga" — för att försona dem med Gud. Den Gudomliga rättfärdigheten krasde lif för deras lif — "utan blodsutgjutelse sker ingen förlåtelse", så lydde domen. Om den kosteliga lösepennningen säger Kristus sjelf uttryckligt: "Menniskones Son är kommen, att gifwa sitt lif till en återlösnings, för många" (Matth. 20: 28); och åter: "Mitt

blod, som utgjutet warder till syndernas förlåtelse" (26: 28). Så säger också vår Apostel: "Vi hafwa frilöshet (frilöshet) genom Hans blod, neml. syndernas förlåtelse (Eph. 1: 7; Kol. 1: 14). Dikasa Apostelen Petrus: "Veter, att I icke med förgäfligt silfver eller guld igenlöste ären . . . utan med Christi dyra blod, såsom med ett menlöft och obesmittadt Samme" (1 Pet. 1: 18). Om denna frilöshet och lösepennning sjöngo också himmelens äldste inför Sammet: "Du är värdig att taga boken och upplåta hennes insegl; ty du är dödad och hafver igenlöst oss Gud med ditt blod" (Uppb. 5: 9).

Uti 3 Mos. 28: 47—55, står en omständlig förordning om huru det skulle tillgå, när en Israelit var såld åt en främling och nu skulle frilöshet. Han skall "hafwa rätt, sedan han såld är, att warda löst igen", neml. "af någon broder" eller närmaste släkting i hans släkt; — "eller om hans egen hand kan så mycket åstadkomma, så skall han lösa sig sjelf". Denna lag har också noga iakttagits wid vår igenlöshet ifrån den "främmande öfvermachten, synden, döden och djefvulen. Bland Adams barn fanns ingen, som kunde så mycket åstadkomma, att han kunde lösa sig sjelf eller någon annan från denna öfvermakt. "Kan dock en broder ingen förlösa eller Gud någon försona; ty det kostar för mycket att förlösa deras själ; så att han måste låta det bestå ewinnerligen" (Ps. 49: 8). Svar och en var sjelf en fånge under synden och lagens förbannelse. Från en sådan fångenskap hade wi omöjligt kunnat blifwa löste, om icke en mäktigare tillkommit. Men Han, den wälsignades Son, hwilken ifrån ewighet hade åtagit sig detta wärk, att åt Gud igenlösa de fallna och förlorade barnen, Han allena var mäktig att göra det. Och på det ingenting skulle fattas uti Hans rätt efter lagen, enligt hwilken det var endast en "broder eller närmaste släkting", som skulle lösa den sålde, så antog Han äfwen vår natur, blef verkligen vår broder och släktinge, och i denna vår natur påtog Han sig också sina fattiga och sålda släktingars skulder. — Han var så verkligen "under lagen" (Gal. 4: 4) och bunden wid våra synder (Ef. 5: 3), som om Han sjelf hade begått dem allesamman, hvarföre Han också fick lida deras förtjenta lön och se sin Fader bortwända sitt ansigte ifrån Honom. Men härmed betalade Han också all vår skuld intill den yttersta stärfwen och wann för oss en ewig frilöshet. — Men såsom i det nämnda Capitlet af lagen öfwen förordnas om igenlöshet af egendom, som för skuld gått förlorad från Israels arf, så har också vår återlösare icke blott igenköpt oss sjelfwa, utan också vårt förlorade arf af det ewiga lifwet och alla himmelens statter. Samla och betänkt wäl hwad frilösheten i Christo innebär. Han har icke blott genom lidandet och död på förbannelses-trädet förlöshet oss ifrån lagens förbannelse, så att ingen synd skall fördöma oss (Gal. 3: 13) och ifrån döden, så att wi icke skola blifwa borta i dess wäld (Ebr. 2: 14, 15; 1 Cor. 15: 54, 55; 2 Tim. 1: 10), och ifrån djef-

wolens rättighet till dödens offer, så att han icke kan göra oss hwad han vill (Ef. 49: 25); utan Han har oss med sin fullkomliga lydnad återförvärfwat åt oss all den Guds wänskap, som menniskan egde före fallet, barnskapet hos Gud, den hel Andes gåfwa och den ewiga herrligheten i himmelen (Rom. 8: 1—4, v. 17, 18, 31, 32).

Och nu säger Apostelen, att wi genom denna återlösnings i Christo blifwa rättfärdige. Då kunna wi åter se hwad som utgör vår rättfärdighet inför Gud. Den består i det som Kristus sjelf i sin person gjorde för oss, då Han war på jorden för att med görande och lidande lydnad för oss fullborda lagen. Detta är med sådan klarhet uttryckt i Profeternas och Apostlarnas skrifter, att i denna punkt hafwa alla evangeliska Christna och Kyrkosamfund sett en och samma Gudomliga sanning. Alla, som med gudsfruktan inför Herrens ansigte sökt att falla endast Ordets egen mening, de hafwa alla sett, att så sannt intet fött kan af lagens gerningar warda rättfärdigt och så samti Gud utgiffwit sin ende Son för oss under lagen, wi endast genom Hans lydnad skola rättfärdige warda. Dersföre hafwa oss alla evangeliska Kyrkor i denna punkt enahanda tro och bekännelse. Wi wilja blott anföra några prof derpå. Så t. ex. säger den ena kyrko-bekännelsen *): "Ordet rättfärdiggöra betecknar hos Apostelen, att frisäga från all skuld och allt straff och förklara för rättfärdig. Jesu Christi egen rättfärdighet tillräknas de troende. Vår Frälsare är belastad med werldens synder, Han har borttagit deras skuld och straff. Han har tillfredsställt den Gudomliga rättvisan. Det är då endast på grund af Jesu Christi död och uppståndelse, som Gud, förblidlöd emot oss, icke tillräknar oss våra synder, utan i stället tillräknar oss sin Sons rättfärdighet, såsom om den wore vår egen; så att från den stunden äro wi icke allenast renade från våra synder, utan oss desutom beklädd med Christi rättfärdighet och derigenom för alltid fria från våra synders straff, från döden och fördömmelsen, och räknade för rättfärdige och det ewiga lifwets arfwingar". — En annan kyrkas **) bekännelse säger: "Rättfärdiggörelsen är icke menniskans åliggande, utan Guds; ty menniskan kan icke göra sig sjelf rättfärdig, hwarken till en del eller till det hela; ty det wore den största förmåtenhet och blindhet, hwartill antingen kunde förföra oss, att antaga det en menniska kunde sjelf genom några egna werk rena sig från sina synder och göra sig rättfärdig. Utan rättfärdiggörelsen är ett werk endast af Gud, och är icke något som wi gifwa honom, utan som wi emottaga af honom, af Hans fria barmhertighet, genom Hans älskade Son, vår återlösares och Frälsares förtjenst allena. Men när wi således lära, att wi warda rättfärdiga af nåd, genom tron allena,

*) De evangeliska Kyrkornas i Schweiz.

**) Englands Stats-kyrka.

så är den rätta meningen dermed, icke att denna vår handling, att vi tro på Christum, d. ä. sjelfwa denna tro, rättfärdiggör oss eller förtjenar vår rättfärdiggörelse (ty detta wore dock att åter tillskrifa rättfärdiggörelsen någon handling eller dygd, som finnes hos oss), utan rätta meningen är, att ehuru vi höra Guds ord och tro det, ehuru hos oss finnes tro, hopp, kärlek, bättring, ån- ger, gudsfruktan, affky för synden, och vi göra många goda verk; vi likväl måste bekänna, att allt detta, tron, hoppet, kärleken och alla dygder, som vi antingen hafwa öfwat, stola öfwa eller kunna öfwa, är alltsammans saker som äro alltför swaga, otill- räckliga och ofullkomliga, att förtjena syndaförlåtelse och rättfär- diggörelse; och dertföre, måste vi hafwa vår enda tröst i Guds barmhertighet och det offer, som vår Öfwerste prest och Frälsare, Guds Son, en gång för alla för oss framburit på korset. Denna lära hafwa alla äldre och nyare Christi tjenare med en mun be- känt. Denna lära upphöjer och befrämjar Christi ära och nedslår menniskans berömmelse; och den som icke bekänner denna lära, må icke räknas för en Christen och en Christi äras befrämjare, utan för en motståndare af Christum och Hans Evangelium". — En tredje Christi församling^{*)} bekännelse säger: "Gud rättfär- diggör oss fritt och af nåd, icke genom att i oss ingjuta rätt- färdighet, utan genom att förlåta våra synder och räkna våra personer för rättfärdiga — icke för något, som är verkladt uti oss, eller gjordt af oss, utan för Christi skull allena; icke genom att räkna sjelfwa tron, den handlingen att vi tro, eller någon annan evangeliskt dygd, såsom vår rättfärdighet; utan genom att till- räkna oss Christi lydnad och tillfyllestgörelse, hwilken vi genom man emottaga, hwilande endast på Hans rättfärdighet".

På detta sätt har Christi församling i alla sina afdelningar på jorden en och samma tro i denna stora hufvudlära. Och det är ganska tänkvärdt, att vi i alla dessa kristna menigheters of- fentliga bekännelser se samma anmärkning, som Luther så efter- mysligt gjorde, neml. att vår rättfärdighet inför Gud icke består i något nådens verk i våra hjertan, såsom uti tron eller något annat, som Gud verkat uti oss, utan är helt utom oss, i Christi egen rättfärdighet. Det är detta, som vi aldrig kunna rätt tro och behålla; ty det blifwer mig en alltför besynnerlig rättfärdig- het, att jag skall wara för Gud rättfärdig på ett sådant sätt, att uti mig är allsintet, som gör mig för Gud behaglig, ingen ger- ning, ingen egenkap, "icke så mycket som en tanke", (Luther) utan att min rättfärdighet skall bestå helt och hållet uti det, som Kristus gjort och är för mig^{**)}. Men det är också just dertföre, vår rättfärdighet är så alldeles fullkomlig, att vi äro inför

^{*)} Westminster-församlingen.

^{**)} Se härrom Luth. förklar. öfw. Joh. Ev. Cap. 16: 10; Ev.- Post. Annan dag Jul; samt 19:de Sönd. e. Trin.; o. spennerl. Augsb. Bek:s Apologi, art. Rättfärdiggörelsen m. fl. fl.

Guds ögon rentas "herrlige" (Ps. 89: 17), "alldeles rene" (Joh. 13: 10), "tåle" (Eph. 1: 6), "helige och ofstrafflige" (Col. 1: 22); ty hade rättfärdigheten bestått i något, som inom oss är, så hade den genast haft något lyte och aldrig kunnat vara fullkomlig. Men nu består den så alldeles blott i Christi rättfärdighet, att Herren sjelf derföre kunde säga till sina sköpliga lärjungar: "Den som twagen är, han är all ren". Så säger också Apostelen: "Det är intet fördömligt i dem, som äro i Christo Jesu". En sådan fullkomlig rättfärdighet kunde wi icke hafwa, om den till en del bestode i nådens verk uti oss. Luther skref: "Jag kan aldrig få tron ren och saken klar, med mindre än jag föreställer mig, att jag är utan allt nådens verk i själen, utan bättring, ånger, tro, och förlåter mig endast på Christus, att Han gjort och gör allting för mig". — Betänk derföre alltid: Vår rättfärdighet är fullkomlig, just derföre, att den är blott uti Christus. Och lofwad ware Herren, vår rättfärdiggörelse är ett fullkomligt verk, hwarigenom wi äro frisagde icke blott från alla begångna synder, utan också från tillräknelser af den synd, som ännu bor i vårt kött och framdeles under wandringen någonsin kan utbryta. Med Guds verk är fullt allwar. Har Christus varit gjord till synd för oss, så är det icke utan ändamål, utan verkligt såsom Apostelen säger: "på det wi skulle vara Guds rättfärdighet genom honom".

25. Hvilken Gud hafwer satt för en nådastol, genom tron, i Hans blod; i hvilken Han låter se sin rättfärdighet, i det att Han förlåter synderna, som blesna woro under Guds tålmod; (26) till att låta se i denna tiden sin rättfärdighet; på det Han allena skall vara rättfärdig, och göra den rättfärdig, som är af Jesu tro.

Apostelen hade sagt i föregående vers, att wi warda rättfärdige "genom återlösningen i Christo Jesu". Det är denna återlösning, han nu här vidare förklarar och säger, att Gud har satt sin Son till en nådastol, för att låta se sin rättfärdighet uti det, att Han förlåter synderna.

Hvilken Gud hafwer satt för en nådastol. Ordet "satt" eller framställt*) antyder ett ändamål, att göra något för alla synbart; Gud har icke blott utgifwit, utan också för allas ögon framställt sin Son till en nådastol, liksom ormen i öken blef så uppsatt på ett träd, att alla skulle kunna se honom. Och orsaken, hvarföre Apostelen här brukar ett sådant ord, framställt, är den, att det just är hans göromål på detta ställe, att han talar om det offentliga wifandet af Guds rättfärdighet i vår benådning. — Till en nådastol. Ordet betyder egentligen det försonade; somliga wilsa derföre öfversätta: "till en försö-

*) Ordet betyder också föresätta sig, förutbestämma; men sammanhanget wisar på ofwannämnda betydelse; jemf. v. 28.

ning; men utom det, att detta ord särskildt varit begagnadt om nådastolen i Jerusalems tempel, så öfwerensslämmar och wår öfwerfättning bättre med hufvud-tanken i detta språk, neml. det offentliga wifandet, framställandet af försoningen; och nådastolen war just ett sådant yttre förwifningsmedel, som gjorde försoningen åskådlig. Så se wi och i Ebr. 4: 16, att Christus i bestämda ord kallas "nådastolen". — Nådastolen war egentligen det gyllene locket öfwer förbunds=arken, som stod i det allrahelligaste, och hwaröfwer de trenne Cherub-bilderna sträckt sina wingar. I denna ark eller lista, således under denna betäckning, som utgjorde nådastolen, lågo lagens tafkor. På stora försoningsdagen, således blott en gång om året, bestänktes denna nådastol af öfwerstepresten med försoningsblodet. Tänk hwilken underbar, talande och lärorik målning, som Gud sjelf hade gjort i denna inrättning! Dagens tafkor wisa våra brott och synder, utgåra våra skuldregister; men här skulle de betäckas med den blodbestänkta nådastolen. Wille Gud se ned på våra synder, så skulle Han se dem genom försonings-blodet. Tänk, hwilken ankyndning! Nu säger Apostelen här, såsom ännu mycket utförligare i Ebreer-Epistelen, att den sanna nådastolen är Christus — "hwilken Gud hafwer satt till en nådastol".

Genom tron*). Endast genom tron blifwa wi delaktige af all denna nåd, säger Apostelen; d. ä. icke genom någon wår gerning eller förtjenst, som ej passar wid nådastolen, utan endast genom emottagande. — I Hans blod, "i Hans eget blod". Denna Öfwersteprest war äfwen sjelf både offret och nådastolen, och såsom sådan bestänkt med sitt eget blod; såsom och i Ebr. 9: 12, anmärkes: "Han är genom sitt eget blod en resa ingången till det helga och hafwer funnit en ewig förlossning". Wid ordet blod skola wi wisserligen ihågkomma allt Christi lidande, förnämligast Hans död; men underbart är dock hwad Skriften antyder om sjelfwa blodet. Man tänke sig hela den stora offertjenst, Gud hade inrättat, till förebild af det stora försoningsoffret i Christo; der war ingenting, hwarwid fästades så mycket wiigt, som wid blodet. Apostelen säger: "Och warda mest allting efter lagen rena gjorde i blod; och utan blodsutgjutelse sker ingen förlätselse" (Ebr. 9: 22). En förklaring ligger i Herrens ord: "Si, jag hafwer gifwit eder blodet till försoning; ty kroppens lif är till blodet" (3 Mos. 17: 11).

*) Dessa ord utgöra en mellanmening, hwarwid Apostelen i förbigående erinrar om medlet, hwarigenom wi emottaga förlossningen. Ty i gr.-texten ser man tydligt, att orden "i Hans blod" höra till nådastolen, icke till tron. Då der icke står "en haimati avta", utan: "en avta haimati", som med rätta heter: "i Hans eget blod", så är dermed antydt, liksom i Ebr. 9: 12, att då nådastolen i 3:la Test. war bestänkt med djurs blod, war Kristus en nådastol i sitt eget blod.

I hvilken Han låter se sin rättfärdighet, i det att Han förlåter synderna, som blefna woro under Guds tålmod. Ordagraunt efter gr.-texten: "Till ett bewis på sin rättfärdighet uti åsidolemnandet af de förut under Guds tålmod sedda synderna". Swad här menas med Guds rättfärdighet, det förklarar Apostelen genast i v. 26, der han säger: "Till bewis på sin rättfärdighet i den tid, som nu är, att Han är rättfärdig och rättfärdiggörande, den som är af Jesu tro" (gr.-texten). Att Han är rättfärdig, på samma gång Han rättfärdiggör dem som tro — det är denna Guds rättfärdighet, som skulle bewisat dermed, att Han utställde sin Son till en blod-besläkt nådastol. Guds rättfärdighet är således här Hans domare-rättfärdighet, med andra ord, Hans rättwisa. Wi hafwa neml. här den herrliga läran, att Gud har gifwit sin Son till en försoning, för att inför alla människor och andar låta se, att det är i fullkomlig enlighet med Hans Gudomliga rättwisa, då Han benådar syndare, att det icke sker genom eftergift af något enda ord i lagen, utan på grund af en efter lag fullkomlig godtgörelse.

Men det war i afseende på twenne särskilda förhållanden. Guds rättfärdighet blef förklarad och bewisad genom Christi försoningsödd. Det förra (v. 25) war Guds fördragsamhet under Gamla Testamentet, eller såsom Apostelens ord lyda: "åsidolemnandet af de förut under Guds tålmod sedda synderna"; det andra (v. 26) war, att Han och helt benådar och "rättfärdiggör" de syndare som tro på Christum. Det är på dessa twenne förhållanden Apostelen syftar i dessa twenne versar, såsom man finner wid ett noggrannare aftgifsande på gr.-textens ord *).

Swad det förra förhållandet angår, tyckes Apostelen wilsa säga: Gud har i de förflutna tider lemnat synderna utan en full och lagenlig bestrafning. Ty om Gud genast wisat sin fulla

*) Wisseligen hafwa många öfversatt ordet *parenisis* med förlåtelse, såsom äfwen i vår Bibel, utan twiswel derföre, att man sökt samma mening i båda versarne; men icke nog dermed, att slikswa ordet *parenisis* icke betyder detsamma som *aphesis*, förlåtelse, utan, såsom redan är sagdt, åsidolemnande, förbi-seende; — nej, här äro och flera ord, som wisa, att Aposteln talar om twenne ting. Först swarar ordet "åsidolemnande" mot ordet Guds "tålmod", fördragsamhet, som icke är detsamma som hel nåd; och för det andra talas här uttryckligt om twenne tider, neml. v. 25, "de förut sedda synderna", och, v. 26: "i den tid som nu är". Allt detta wisar, såsom sagdt är, att Ap. talar om twenne dunkla förhållanden: fördragsamheten med de förut sedda synderna och rättfärdiggörandet af dem som tro. Hade icke v. 26 följt, med de tydliga orden, att Gud wisat sin rättfärdighet äfwen i afseende derpå, att Han rättfärdiggör dem som tro, så hade förståelsen af ordet "förlåta", i v. 25, varit länbar, men nu icke så.

straff-rättfärdighet och handlat med menniskorna efter förtjenst, så skulle Han hafwa utrotat menniskorna från jorden — icke blott förstört alla hednafolk, utan ock gjort en ända med Israel, hvarigenom också den nådes-plan i afseende på hela menskligheten, som låg i Hans hushållning med Israel, hade blifvit om intet. Under hela den tid, som föregick Sonens sändande, synes Han hafwa förgätit att straffa menniskorna efter deras synder, och hela werlden hvilade under skuggan af Hans "tålmod". Men när Kristus war kommen, skulle denna fördragsamhetens tid hafwa ända, och då skulle det uppenbaras hwad som legat till grund för densamma, då den Gudomliga rättfärdigheten utkräde syndernas fulla straff i ende Sonens blodiga dödd på korset. Härmed har Apostelen welat säga till sina stolta Judar: Eder lötslaga säkerhet hvilat på en falsk tanke om Gud, såsom om Han icke wore så nogräknad, derföre att Han icke fullt straffat eder. Nej, uti Christi blodiga dödd skolen I se Hans fullkomliga rättfärdighet; och att Han icke tillintetgjort eder, har endast stett för samma utloshwade försonings skuld. Att detta är meningen, kunna vi se af flera likartade ord af Apostlarua, t. ex. Ap.G. 17: 30; Cap. 14: 16; Rom. 13. 11, 12.

Men om det andra förhållandet säger Apostelen: "till bewis på sin rättfärdighet i den tid som nu är, att Han sjelf skall vara rättfärdig och rättfärdiggörande den, som är af Jesu tro" (gr. t.). Här talas nu om annat, än blott fördragsamhet; här talas om den fulla nåden, att Han rättfärdiggör den, som är af Jesu tro. Guru detta kan vara Gudomlig rättfärdighet eller rättwisa, att rentaf rättfärdiggöra syndare, det skulle Christi lärda och blodiga dödd wisa. O, hwilka hjertefröjdande ord här äro! Apostelen säger, att Herren Gud har framställt sin Son till en nådastol i Hans eget blod, på det Han skulle låta se rättwisan uti det, att Han rättfärdiggör de troende. Han har gifwit en laglig försoning, på det Han skall kunna vara på en gång "sjelf rättfärdig och rättfärdiggörande" den, som tror. Hade Han icke förbrantstat en fullkomlig laglig godtgörelse för alla våra synder, så hade Han icke kunnat rättfärdiggöra syndare och dock sjelf vara fullkomligt rättfärdig; ty rättfärdigheten fordrade, att syndare skulle straffas, icke rättfärdigas; men nu, då en laglig försoning är skedd, kan Han vara på en gång "sjelf rättfärdig och rättfärdiggörande" den, som är af Jesu tro, såsom orden i gr.-texten bokstafligen lyda. — "Tröfder eder, I himlar, och gläd dig, du jord!" — Syndares benådning står nu tillsammans med sjelfwa den Gudomliga rättwisan. Och wore det icke så, så kunde jag icke hålla ut i tron på Guds nåd; jag skulle alltid weta, att Gud måste tröttna wid mina oändliga synder. Nu har den store Herren Gud fogat denna anstalt, hvarigenom sjelfwa rättwisan fordrar vår benådning. Ty det wore icke rättwist, att twenne gånger utkräwa samma skulder. Äro våra synder med Christi blod godtgjorda, så skola de icke utkräwas af oss,

så länge Gud är rättvis och icke förkastar den löfpenning, som själf bestämt för våra synder. Jemf. 1 Joh. 1: 9.

Uti Christi försoning är således Guds rättvisa uti syndares benådande och rättfärdigande i ett skinande ljus framställd. "Jaggen hafwer någon tid sett Gud; ende Sonen, som war i Fadrens sköte, hafwer oss det kungjort". I honom hafwa Guds största egenskaper, Hans oändliga barmhertighet och Hans fullkomliga rättfärdighet, framlyst. Han gaf rättfärdigheten allt hwad den kunde kräwa, så att rättvisan kan nu försäkra hwarje troende syndare om nåd och salighet, lika mycket som barmhertigheten. Man skall nu inse, att Gud är icke blott så nådig, utan också "trofast och rättvis, att Han förlåter synderna". Rättvisan har, i stället för att åtnöjas med en liten del af sin fordran, tagen ur den utblottades sista tillgångar, nu wändt sig till den rike Borgesmannen och fått full godtgörelse. Och kunde wi betänka den personens storhet, hwilken lemnat denna godtgörelse, så måne wi säga, att den Gudomliga rättvisan i Hans död blifvit i högsta grad förherrligad.

Jord och himlarne sig fröjde:
Både Gud och wi är' nöjde.

27. Hwar är nu din berömmelse? Hon är utelyst. Med hwad lag? Med gerningarnas lag? Nej; utan med trons lag.

Hwar är nu din berömmelse, eller "berömmelsen"? (gr. t.) Då alla menniskor, utan undantag, "äro under synd", och då wi wara rättfärdige, blott "af Guds nåd", blott "genom den döda förlossning, som i Christo skedd är": hwar är då din berömmelse? — Hon är utelyst. Apostelen menar icke, "att vår berömmelse är blott minskad, utan alldeles "utelyst", alldeles afvisad. För den som har mycket gjort och lidit för att försäka all synd, uppfylla alla pligter och göra många goda gerningar, är det verkligen mycket hårdt, att till slut ingen berömmelse hafwa; men, såsom wi förut sågo, under v. 23, så kan det dock icke annorlunda wara, efter samma fromma, allwarliga person likväl är en syndare inför den store Herren Gud och skulle med rätta kastas till helvetet. Håll det då för en stor lycka, att du utan berömmelse kan med andra stora syndare få nåd.

Med hwad lag är berömmelsen utelyst? — Det är icke genom "gerningarnas lag"; ty den lag, som kräwer våra gerningar, gör dock någon ära åt menniskan, emedan det tyckes antyda, att hon åtminstone skall hafwa det i sin makt att kunna göra hwad den kräwer; men "trons lag", Evangelium, som säger: tro på Herren Jesum, — denna lag nedslår i grund all vår berömmelse; ty den säger oss: du duger till intet godt, så Gud till fört, för endast nåd. — Apostelen har också antydvt detta i sjelfwa de namn, han här gifwit lagen och Evangelium. Då han kallar lagen för "gerningarnas lag", antyder han, hwadan

berömmelsen kommer, neml. att man ej ser högre kraf i lagen, än på gerningar, och låter hjertat vara frött och utan lag (Matth. 5: 22, 28); ty annars skulle "af lagen komma syndens kannedom"; och då han sedan, såsom en motsats till uttrycket, "gerningarnas lag", kallar Evangelium för "trons lag", så antyder han huru deri all vår förmåga och berömmelse förnekas; ty ordet: tro! det säger mig: försök intet mer att hjälpa dig själf; det är förbi med allt ditt, tag endast emot. Ty så förklarar Apostelen slutföljden af trons lag, då han säger: "Dertfore måste det vara af tron, att det skall vara af nåd" (Cap. 4: 16). Här märke wi, att tron ställes såsom motsats till vår förtjenst. Och just detta är det, som förklarar, att det är genom "trons lag", vår berömmelse är uteläp. Sela Guds råd om vår frälsning går derpå ut, att "intet kött skall berömma sig inför honom", utan att "den sig berömma vill, skall berömma sig i Herranom". Tänk wäl derpå, så skall du förstå, att detta språk utesluter all menlig förtjenst.

28. Så hälle wi nu det, att menniskan warder rättfärdig af tron, utan lagens gerningar.

Detta är nu hwad som genom allt det föregående är bewisadt. Apostelen uttrycker det såsom en slutsats och en alldeles afgjord sak: "Så hälle wi nu det, att menniskan warder rättfärdig, eller rättfärdiggöres, af tron, utan lags gerningar" (gr.-t.), d. ä. utan gerningar af någon lag. Och Herren ware då riktigt lofwad! — Men Apostelen tillägger ännu ett bewis, då han säger:

29. Eller är Gud allenast Judarnas Gud? Är Han icke hedningarnas Gud? Jo, wisserligen, och hedningarnas. (30) Efter det en Gud är, som gör omställelsen rättfärdig af tro, och förhuden genom**) tron.

Apostelen brukar här samma bewisning, som i Gal. 3 Cap., der han wisar, att rättfärdigheten icke kunde komma af lagen, hvilken gifwen war fyrahundrade och trettio år sednare, än Abraham wardt rättfärdig af tron. Blott det, att Gud icke gifwit den strifna lagen åt hedningarna, bewisar, att rättfärdigheten icke

*) Derom ärna wi meddela en särskild bewisning under Cap. 4: 2.

**) Att Apostelen här använder twenne särskilda ord, af och genom, samt tron först utan och sedan med art., kan vara endast för en bättre ljudande omwexling. Se t. ex. Gal. 3: 18, gr.-t. Men en af reformatorerne har anmärkt: "Jag tror, att här ligger en ironisk udd, såsom Ap. welat säga: Om någon vill nödvändigt hafwa en skillnad mellan Judarna och hedningarna, så hafwe han denna, att de förre warda rättfärdige af tro, de sednare genom tron — hwilket i sak är detsamma. Och wi se wäl, att Ap. här talat i sådan ton, då han sätter i fråga om Hellska Skaparen wore endast Judarnas Gud".

berodde af denna, såvida icke Gud war endast Judarnas Gud. Men, säger han, "Gud är wisserligen och hedningarnas Gud", emedan det är en (enda) Gud, och denne ende Guden skall göra både omskurne och domskurne rättfärdiga genom tron.

31. Göre wi då lagen om intet med tron? Bort det, utan wi upprätta lagen.

Denna vers wisar, att Apostelen redan på sin tid fått den bestyrlning, som rätt predikanter i alla tider få, neml. att trons predikan skall göra lagen om intet, skall komma människor att förakta lagen och göra goda gerningar. Wi sågo i v. 8, att det gick så långt med denna "försnåbelse" emot Paulus, att man t. o. med sade, det han lärde så: "Då oss göra ondt, på det der kommer godt af". Hvad derwid anmärktes, kan äfwen tjena till utläggning öfwer denna vers. Märk endast, att Apostelen här säger till denna bestyrlning: "Bort det, utan wi upprätta lagen". Det är endast genom Evangelii predikan, lagen blifwer upprättad, d. ä. erhåller hwad den åskar, i det den icke allenast skall finna oss fullt rättfärdiga genom Christi oss tillräknade rättfärdighet, utan och skall finna den sanna lydnaden, född af Evangelii nåd, i våra hjertan. Då lagen endast "uppväcker synden" och "kommer wrede åstad", gör trons predikan glada, saliga och villiga själar, som nu för första gången älska Gud och det goda för hans skull. Och sådan "färlig" är lagens fullbordan". Men detta måste hwar och en, som vill salig warda, icke blott förstå och erkänna, utan sjelf i sitt hjerta erfara. Det förlåne oss alla den store, nåderike Guden.

Härmed är nu denna Årgång slutad, men, Gudi lof, icke det herrliga ämnet. Wi hafwa nu först, i detta 3:de Capitels sednare hälft, börjat det stora ämne, som i spinerhet uti 4:de och 5:te Cap. utvecklas. Desutom hafwa wi ju genom hela Epistelen blott de största och helsofammaste lärdomar att wänta, om Herren är med oss. Veder för oss!

För det nya året blir, såsom förut är sagdt, priset på Pietisten och Missions-Tidningen det samma som härtills, neml. 1 R:dr 50 öre hwardera Tidningen för året. Och för dem som taga 10 ex. eller derutöfwer, nedsättes priset på Pietisten till 1 R:dr 25 öre; men på Missions-Tidningen lemnas friexemplar, på 10 ex. 1 friex., på 20 ex. 2 d:o o. s. w.

De, som jemte prenumerations afwen insända Missions-medel eller beställningar å andra Tidningar, ombedjas att skrifa dessa på särskilda papper; eljest måste wi ur breswet afskrifa dessa Missions-medel eller beställningar, hvilket under prenumerations-tidens brådskande är oss svårt att medhinna.

Prenumerations-breswen adresseras som wanligt till

Redaktionen af Pietisten. Stockholm.

Slut-ord.

Ett år har åter förflutit, rikt på stora händelser i synnerhet inom Rådets rike. Vi hafwa äfwen detta år svort om stora värdelser i andra länder, och lofwad ware Gud för hwad Han gjort äfwen inom vårt land! På många orter har Han gjort stölar lefwande, hvilka förut woro döde i öfwerträdelser och synder, och hwem kan utläga allt hwad vår gode Herde har gjort med oss alla? Hans lof skall stort warda, såsom Hans nåd och gerningar äro stora. — Men äfwen ständens makt har låtit förmärka sig uti stölar förwillande eller lefwande m. m. Och större ting än dessa i både godt och ondt kunna wi ännu få se i det nya året. Påtom oss besinna sådant och i Herrens fruktan "upplösta heliga händer" till bergen, från hvilka vår hjälps kommer! Man säger ofta: låt oss bedja; men måtte wi besinna, att det verkligen behöfs, och hvilka stora löften det har för oss. Påtom oss bedja om ett allt rikare nådes-regn öfwer vårt land och öfwer alla länder!

En särskild anledning härtil har i dessa dagar gifwits oss genom den uppmaning till gemensamma böner, som i åttskilliga andliga tidningar blifwit meddelad och hwilken ursprungligen utgått från Missionärer i hednawerlden och nitiska Herrens tjänare i England. Uttrycket tillåter icke att här införa den hel; wi meddela blott de dagar och ämnen, som blifwit föreslagna och utan twifwel komma att iakttagas af Christna öfwer hela werlden — ty så widt är uppmaningen utstreckt. — Tiden är: andra veckan i Januari 1861. med följande ämnen för hwar dag, neml.: Söndagen den 6:te Jan.: Herrens löften om den Hel. Andan. — Måndagen: Guds särskilda välsignelse öfwer alla andaktsfunder under veckan, och befrämjandet af broderlig kärlek emellan alla dem, som hafwa Herren Jesus Kristus rättfärdiga kär. — Tisdagen: Att Guds barn måtte utöfna ett högre mått af helgelse. — Onsdagen: Att en stor skara måtte blifwa sannt omvända, och särskildt inom de troendes hushåll. — Torsdagen: Att Guds ord måtte hafwa ett fritt lopp, och att Gud wille välsigna alla kristliga frister. — Fredagen: En rik utgjutelse af den Heliga Andan öfwer alla församlingars herdar och lärare, alla bildningsanstalter för Evangelii förkunnare, och öfwer hvarje protestantisk Missionär ibland Judar eller hedningar, och öfwer hela hans arbetsfält. — Lördagen: Att alla falska religioner måtte blifwa tillintetgjorda, och bönen "tillkomme ditt rike" erfullas sin fulla uppfyllelse. — Söndagen: Tackägelse för redan utöfna värdelser. Framhållande af hvarje Christens högtidliga förbindelse att hängifwa sig slef och allt sitt åt lungbrandet af Herrens Jesu namn inom och utomlands. — Missions-föreningar. Dessa ämnen kunna behandlas på mångahanda olika sätt. — Förening gör styrka. — Förenad bön, förenadt lof lämpar oss Gud och får öfwerhanden. 2 Chrön. 5: 13; 20: 20—

22; Apostlag. 4: 31—33. Hvarje dag ryder korsens band fram-
åt. Hvarje dag öppna sig för oss nya fält för det heliga kriget.
Med hvarje dag blir drabbningen hetare. Anfällen på fiendens
läger uppväcka hela hans vrede. Sjelfva den framgång, Christi
fredsmän råna, påkallar dubbla försäkringar. Vårt enda hopp
står till Gud. Skola vi icke uppstå och med ett hjerta och med en
mun åkalla honom, från hvilken all vår salighet kommer? Herren
har gjort stora ting med oss. Bålsignade nådestregn hafva fallit
öfver många länder. Det dånar, som wille det komma ett stort regn.
Skall icke församlingen iakttaga samma ställning som Elias, ligga på
sitt ansigte i trågen bön? Det war när allt folket uppgaf ett
stort skri, som Jerichos murar föll. Omw kan wäl wägra att höja
Åkallans rop? Wennistones Sons sista uppståndade ord genljuda genom
hela Christenheten: "Jag kommer snart". Omw skulle icke wille
swara: "Amen, ja kom, Herre Jesu!"

Register öfwer de smärre artiklarne i Pietisten 1860.

(Anm. Första siffran anvisar Numret, den andra, sidan.)

Ett nådens under	1: 12.
Ett warnande exempel	1: 16.
Uppmaning till gemensam bön	2: 31.
Om Tiden. "Båltaren"	2: 32.
Örridda drag af wälfelserna i Amerika	3: 5.
Förbønnens kraft	3: 48.
"Hur blir oss då?" (Sång)	4: 63.
Guds frid på Sinai. Lagen är fullgjord	5: 79.
De wigtiga il-buden	5: 80.
Wälfelserna i Skottland	6: 95.
Du har ännu en Fader i himmelen	6: 96.
Hvarsföre beträffar ej Herren på en gång sina trogna från deras ströpligheter?	7: 110.
Herren kommer de swaga till hjälp	8: 127.
"Lif eller salig?"	8: 128.
"Af budordet fick synden lif"	9: 142.
"Min kraft warder uti swaghet fullbordad"	9: 143.
"Uti ingen annan är salighet"	10: 155.
Swad nytta har jag af allt det Guds ord, jag läser och hörer?	10: 159.
Slut-ord	12: 193.

am.
get.
dent
vizi
ovv
en
rrn
allit
egn.
pi
ett
lja
nom
vija

60.

12.

16.

31.

32.

5.

48.

63.

79.

80.

95.

96.

110.

127.

128.

142.

143.

155.

159.

193.